

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje n a prej.

Leto XXI.

V Celovcu, 6. februarja 1902.

Štev. 6.

Moja šola.

II.

Prišel sem torej v šolo in povem naj, kako se mi je nemščina predla. — V kateri razred me bodo dali, bilo je vprašanje. V prvem je bil učitelj Slovenec, v drugem in tretjem Nemca. Med male sem se sramoval iti, v nemški razred pa sem se bal; vendar sem šel rajši v višji razred. Kako se naj tam obnašam, naučila me je sestra, ko sem ji tožil: „Je pa nemška šola“: — „Kaj pa je tisto; če te pobarajo v šoli, pa reci: »Niks verstanden!«“ To me je utolažilo. „Kak' moram reči?“ sem vprašal parkrat, si dobro zapomnil in šel k stricu, vesel in dobro oborožen, kakor David zoper velikana Goliata, tako jaz Podjunčan-pritlikavec zoper strah nemške šole. Saj je sestra rekla: dva, trikrat me bodo vprašali, potem pa mi dali mir. No, gospodje, ki hodite in pošiljate kmečke ljudi vprašat, kakšna bodi šola, učite se, kako zvite ženske razumejo šolsko vprašanje! Učila je v tem razredu učiteljica. Rad bi sedaj vedel, kako smešno je moralo biti, ko me pokliče, jaz pa poskočim in, predno še ona izgovori vprašanje, zavpijem na ves glas: „Niks verstanden“. Potem pa se vsedem in sedim zadovoljno smeje se, ne meneč se za vse besede, prijazne ali neprijazne, kar mi jih je še govorila nadležna učiteljica, pa tudi ne za sunljeje od zadej in obeh strani. „Saj sem vse povedal, kar znam,“ sem jim odgovoril slovensko. Čez trikrat me res ni vprašala.

Pozneje pa me „šment“ zopet pokliče in sicer ven k zemljevidu. Drugi so me tiščali iz klopi, jaz sem bil nejevoljen. Kaj ima z mano, ali ne ve, da nič ne vem! Strmim nalašč pod „Landkarto“, naj vidi, da z mano ni nič; nisem izpustil besede. Dobimo spričevala. Nesem papir domov, nevedé, kaj je. Stric reče po nemško nevoljno: „Boš moral tesar biti.“ Jaz začuden vprašam kuharico, ali je v tistem papirju zapisano, da sem za tesarja sposoben, ali zakaj je tako rekel. Rekla je, da zato, ker imam „drajarje in firarje v cajgnustu“, a tega zopet nisem razumel; brž ko ne, sem si mislil, oni razumejo take besede, ki se v nemški šoli dobro učijo; sirota, kaj naj počnem, ko ničesar ne vem, kaj v šoli imajo in znajo!

Deklica s trga je vselej vrlo odgovarjala. „Oh, ko bi jaz tako znal. Prvi bi bil ali vsaj izmed

najboljših učencev!“ Zavidal sem jo, ne pa toliko za nemški jezik, kakor za znanje. Otroci bi večinoma rajši na prostem skakali in igrali, celo delali, kot sedeli v šoli; v šolo hodijo po sili. Stariši jih silijo, stariše pa postava. Da otroci iz golega veselja letajo v šolo in sicer vsi, tega ni zahtevati od najboljših šole. Toda ako učenci sploh nimajo veselja za šolo, se mi ne zdi prav. Ako je pouk dober, mora sam veselje vzbujati, tako da dobijo otroci, ki so se prej šole bali, veselje do uka in šole. Vprašajmo vendar, kakšno veselje imajo naši otroci do šole in ljudstvo naše z našimi šolami? Učitelj A. Kosi v knjižici: „Stariši, podpirajte šolo!“ (str. 11) svari stariše, ki otroka s šolo strašijo. Po pravici! Slomšek je rekel: Dokler se otrok šole boji, se slabo uči; le veselje vsako delo lahko stori.

Učitelji smejo obsoditi stariše, ki ne vzbujajo otrokom veselje do učenja in šole. Še več pravice imamo mi, obsoditi učitelje in šolo, ki bolj omrzijo učencem uk in šolo, kakor jim delajo veselje; šola mora zahtevati od starišev, od ljudstva zanimanje; „mora“, pravim, če hoče, da jo spoštujemo. Ako pa sama ne vzbuja zanimanja in ne dela veselja, ne sme zahtevati od starišev, ljudstva spoštovanja, zanimanja in veselja do šole; obsoja se s tem sama! Ako na Nemškem kje — v Lukavi se mi je res pripetilo nekaj takega — poročem: „Naše slovensko ljudstvo nima veselja do šol,“ nas bodo Nemci strmé omilovali: Hm, hm, to je žalostno, da je ljudstvo še tako nevedno. Evo, slovensko ljudstvo, kakšen kompliment! Seveda bom zagovarjal národ in povedal, za kaj ne more imeti veselja do šol; da ni sam kriv, ampak njegovi (vsiljeni) kuratorji in preskrbni pokrovitelji, šole-spake same, nemški „kulturonosci“.

Kdor hoče vedeti, ali ima naše ljudstvo smisla in zanimanja za šolo, naj le gre k slavnosti (res) naše šole v Št. Rupert se prepričat! Gospoda, sem povohajte, kakšnih šol si želi naše ljudstvo! Gotovo jim vi z nemškimi šolami niste vzbudili takega veselja. Čudno, da se vsi „veliki prijatelji Slovencev“ tega zanimanja ljudstva za šolo ne veselijo, ampak škripljejo vsled tega. Mislite vendar nemškutarji, ki hodite verno in slepo za njimi, ki imajo ves čas „fortšrit“ na jeziku, Nemce „gebildet“ hvalijo, Slovence pa trepe zmirljajo (ali „finsterlinge“, „rikšritler“, „ungebildet.“) Zakaj pa ne

hvalijo takih šol, v katerih se slovenski otroci veliko več naučijo kakor v nemških? —t—

Dopisi.

Pečnica. (Poštni sel.) Do zdaj smo imeli poštno zvezo s poštnim uradom v Podravljah le v poletnem času šestkrat in pozimi samo trikrat v tednu. Zboljšalo nam je v tem oziru c. kr. poštno nadravnateljstvo v Gradcu zadnje dnij. Od meseca svečana t. l. namreč, bo prehodil poštni sel našo župnijo tudi v pozimskem času vsaki dan razun nedelje.

Rožek. (Padel z mosta.) Od najnovejšega časa vozi vsak dan pošta iz Št. Jakoba na Vrbo zvečer in drug dan zjutraj nazaj v Št. Jakob. Ima lep a precej težek voz, tako da morata biti dva konja vprežena. Ker je v nedeljo dné 26. febr. po noči padlo precej snega, so bili v poštni voz vpreženi trije konji vsaksebi. Na rožeškem mostu je pošti nasproti prišlo več drugih voz in poštni hlapec se je izognil čisto k mostni ograji; tam je pa konj stopil z zadnjim nogo na tram, v katerem je ograja, noga mu je zdrknila in konj je z zadnjim telesom zdrknil skozi ograjo. S sprednjimi nogami je uboga žival visela na mostu, zadnji del trupla pa z mosta v Dravo. Čeravno je prihitelo več ljudij pomagat, konja niso mogli vzdigniti na most. Ko so ga rešili iz vaje, padel je konj na hrbet v Dravo, a dosti srečno; ker ni zadel z glavo ob mostne koze. V vodi se je hitro obrnil in sam prišel ven. Razun malih prask na nogah se ni nič poškodoval, tako da so ga že dopoldne mogli Mačku v Št. Jakob nazaj peljati. Vozniki bi imeli na mostu bolj paziti in tudi ograja na mostu naj bi se popravila; da bi še v sredi med mostom in visoko ograjo bil kak tram.

Škocijan. (Sijajen shod.) Naša Ciril in Metodova podružnica sme biti ponosna in povsem zadovoljna z vspehom, katerega je dosegla dne 26. jan. z zborovanjem pri Majerju. Bil je to dan prirčnega veselja za Škocijan in sosedne fare. Ljudstvo iz domače fare, Šent Vida, Kamena, Dobrlevasi in Globasnice je slišalo prelepih naukov, potrebnih nam v današnjem zmedenem času, zraven pa se je razveseljevalo tako prirčno in radostno, kakor še morda nikdar v svojem življenju. — Iskreni prijatelj kmetskega ljudstva, č. g. vikar Podgorc, je v svojem izvršnem in lahko umljivem govoru

PODLISTEK.

Želodček.

(Igra v 2 dejanjih. — Nemški spisal V. Pailler. Prevel Svečan.) — (Dalje.)

8. prizor.

Mlinarica (pride iz hiše in drži Lipeta pri vratu). Ali misliš, da se smeš iz mene norčevati? Ti malopridnež malopridni, ti lažnjivec lažnjivi! Toda čakaj, zdaj pojde za tvojo kožo. Tu ga imate, možje, storite ž njim, kar si je sam izgovoril!

Grobnik. Ali je vstala rajna od mrtvih?

Mlinarica. Kaj še!

Kovač (viha si rokave). A tako, potem vemo, kaj nam je storiti.

Tesar (kakor kovač zagrabi Lipeta). He! Kaj pa si baš pred kratkim rekel, Lipe?

Lipe. Vi me vendar ne bodete v resnici obesili?

Birič. Seveda te bomo!

Kovač. Ali si slišal? Rajna ni vstala od mrtvih po tvojem izreku; he, kaj pa praviš k temu?

Lipe. Če noče vstati, naj leži!

Mlinarica. In take besede mora človek še potrpežljivo poslušati!

Grobnik. Le čakaj, mi ti bomo tvoje muhe že pregnali.

Birič. Le dobro poglej (kaže na levo) ono drevó! (dela na vrvi zanjko).

Mizar. Takšen tiček še ni bil na njem.

Mlinarica. Proč, proč ž njim!

Lipe. Ali dajte si kaj dopovedati; bom še enkrat poskusil.

Mlinarica. V mojo hišo ne smeš več.

Kovač. Ne obotavljaj se! H kratki molitvici ti podelimo še čas.

Birič. Ali samo h kratki!

Lipe. Prosim vas možje, pustite me pri življenju.

Vsi (razun mlinarice). Ne, ne! Le gori ž njim. Viseti moraš! (Vlečejo ga na levo.)

Lipe. Joj, joj, prosim vas!

Kovač. Počakajte! Zdaj prihaja sveti Peter.

Tesar. Saj sem vedel, da ne bo poslal Lipeta namesto sebe.

9. prizor.

Peter (pride od leve strani). Kaj pa se tu godi?

Lipe. Tako, prihajate ravno prav; tu pogledajte, kaj ste naredili. Ravno zdaj me hočejo obesiti, ker nisem obudil od mrtvih mlinaričinega dekleta — in tega ste vi krivi. Vi me niste tega prav naučili, vi ste se mi nalagali — to vam povem v pričo vseh.

Peter. Jaz te nisem nalagal. Napaka je gotovo pri tebi.

Lipe. Mislim da ne. Jaz sem ravno tako storil, kakor ste me naučili, ali mrlič se ni zganil.

Peter. Izpustite ga malo, rad bi ž njim na skrivnem spregovoril nekoliko besedij.

(Možje izpusté Lipeta. Peter in Lipe gresta bližje k občinstvu, drugi ostanejo zadej.)

Peter. Ali si imel zaupanje v Božjo vse-mogočnost?

Lipe. Dà!

Peter. In tudi popolnoma čisto vest?

Lipe. Dà!

Peter. Premišljuj, ali si nisi svest nobenega pregreška?

Lipe. Ne!

Peter. Tudi nobene neresnice, nobene laži?

Lipe. Ne!

Peter. Ali ne veš, kdo je želodček snedel?

Lipe. Pustite me vendar s tem večnim želodčkom pri pokoju; jaz ničesar ne vem.

Peter. Glej prijatelj, ako te ne bom rešil, bodo te le-ti možje obesili, čisto gotovo. Toda jaz te bom oprostil, če poveš, kaj se je z želodčkom zgodilo.

Lipe. In jaz še enkrat pravim, da jagnje ni imelo nobenega želodčka.

Peter No, le povej resnico.

Lipe (gre nazaj k ostalim možem). Možje, le me obesite! Meni je to ljubše, kakor da bi bil zmerom od tega le nadlegovan zbog tega neumnega želodčka.

(Kovač in birič zagrabit Lipeta in gresta z njim na levo, vsi drugi grejo za njimi razun Petra in mlinarice.)

10. prizor.

Peter. Le pojdi torej! (Obrne se.) Ali res morejo biti tako trdovratni ljudje na svetu? (Bliža se mlinarici, ki žalostno stoji na desni strani.) Pri vas moram še obljubo izpolniti.

Mlinarica. Oh, moj Bog!

Peter. Ali mi ne zaupate več?

Mlinarica. Oh, zaupam! Ali kaj to zdaj pomaga? Zakaj prej niste prišli? Zdaj je že prepozno.

podal nam lepih mislij o novi združni postavi, ki bo največjega pomena za kmeta. Glavne misli njegovega govora so te-le: Katoliški konservativni poslanci, stari pravi boritelji za pravice zatiranega ljudstva, so že večkrat predlagali v državnem zboru, naj se dajo postave, da se posamezni stanovi združijo v zadruge, in da se tem potom varujejo pravice in koristi slabših. Doseglo se ni ničesar; ker med poslanci samimi ni bilo prave sloge, in ker so se liberalni in kapitalistični poslanci branili, se je stvar odlagala. — Državni zbor v sedanji svoji obliki je najbolj nesrečna misel in naprava devetnajstega stoletja. Cela zmes vprašanj in predlogov se spravlja na dan, o vsem mogočem in nepotrebnem se obravnava, zapravlja ter trati se čas in denar, za posamezne stanove, posebno za kmeta se je storilo le malokaj ali pa skoraj ničesar, in zato tudi opravičeno vse toži. Predno da so šli poslanci v državni zbor, ob volitvah, so obetali vse, doseči in storiti pa pri najboljši volji niso mogli ničesar. Zato pa se naj združijo, da se temu odpornemu, posamezni stanovi, da imajo svoje stanovske zastope (kuriije) v državni zbornici. Poslanci, ki se jedino le s stanovskim, oziroma kmetijskim vprašanjem pečajo, ga bodo boljše poznali in lažje reševali. Pravica zmaguje v poštenem združenju in bode počasi pa gotovo zmagala tudi pri kmetijskem vprašanju. Grofa Falkenhayn in Ledebur sta kot poljedelska ministra toplo priporočala postave, po katerih naj bi se ustanovile mlekarne, žitnice, posojilnice in zadruge za razne pridelke; veleposesniki in veliki kapital pa je bil proti tem postavam. Kmetijski poslanci so bili tudi nejedini, počasi pa so se spametovali in osnovalo se je postavno veliko društvo za celo Avstrijo, potem za posamezne dežele, kakor na Koroškem „Kmetijska družba“. Pri teh društvih so bili udje prostovoljno; po novi postavi pa morajo biti vsi posestniki občine udje zadrug. Da se lažje nadzoruje, delovale bodo okrajne zadruge, oziroma okrajna kmetijska društva. Pri teh zadrugah je izključeno vsako riskantno podjetje, to se pravi vsaka trgovina, ki bi mogla udom prinesiti škodo in nesrečo. Če bodo pri vodstvu teh okrajnih zadrug pravi ljudje, ki stvar dobro razumejo in imajo tudi srce za bližnjega, potem bo nova združna postava velike koristi za kmeta. Že misel skupnosti in sloge bo vzdignila zavest; kmet se bode združen lažje branil zoper posamezne pijavke. Po novi združni postavi pride nov mogočni zastop kmetov v državni zbor. V kmetijskem parlamentu političnih, verskih in narodnih preprirov ne bo, obravnava se le gospodarstvena stran. Dandanes dobijo podpore kmetijske družbe in ljudje, kateri jih ne potrebujejo vsaj dostikrat; tedaj pa jih dobijo v resnici potrebni in vredni. Žitu ne bodo določevali cen ljudje, ki ne sejejo in ne žanjejo, temveč na borzi, kjer se žitna cena določa, bodo govorila kmetijska društva, zadruge, kmet sam, ki se peha in trudi. Po novih zadrugah se bode zabranjevalo tudi preveliko zadolževanje kmetijskih posestev; dolg se naj v določenem času poravnava, skrbeti se mora, da pride zopet posestvo v domače roke. Kmetje morajo gledati, da pridejo v okrajne združne zastope taki možje, ki bodo delali na to, da se vrne v družino nazaj versko življenje, zvestoba in prava pokorščina. Tako se najlažje izpolni želja, da dobi kmet zopet dobrih

Peter. Prepozno še ni. Božja vsemogočnost ni navezana na nobeno uro; tudi še zdaj je: Božji čas.

Mlinarica. Ali naj še enkrat prosim? Rada to storim.

Peter. Ste že dovolj prosili poprej. Toda čujte. Oni mladi mož, katerega hočejo obesiti, ima sicer otrpno srce, meni se pa vendar smili in zato bi ga rad rešil smrti, če tudi tega ne zasluži.

Mlinarica. To pojde težko.

Peter. Ako vi hočete in prijazno besedo spregovorite s temi možmi, ga bodo gotovo oprostili. In jaz vam bodem obudil od mrtvih vašo hčerko, ako tega mladega moža smrti rešite. Preudarite vse dobro!

Mlinarica. Že čutim, da vam morem zapupati. Torej prav! Jaz vam pripeljem Lipeta in vi . . . oh, na to veselje ne smem niti misliti! (Odide hitro na levo.)

Peter. Gospod noče smrti grešnikove, ampak da bi se spreobrnil in dalje živel (odhaja počasi v hišo).

11. prizor.

(Hrup in vpitje na levi strani. Grobnik vstopi najprej, potem mlinarica, ki pelje Lipeta za roko. Lipe ima zanjko okrog vratu; konec vrvi drži birič. Za temi ostali.)

Grobnik (žugajoč). A mlinarica, če to zopet ni res?

Mizar. Potem se pa boš imela, mlinarica!

Kovač. Toliko poguma že imamo, da se nad mlinarico tudi lahko spravimo.

Birič. Jaz ga še ne izpustim; znabiti, da bo Lipe na zadnje vendar le visel. (Konec prihodnjic.)

in pridnih poslov. Ljudsko šolstvo se naj preuredi, ljudska vzgoja se naj povzdigne po naukih katoliške vere, ki je jedino zmožna dati kmetijskemu ljudstvu pravo podlago za srečni razvoj blagostanja. — Burno ploskanje in pritrjevanje je sledilo prelepim besedam č. g. Podgorca. — V prisrčnih besedah se je zahvalil v imenu mnogoštevilnih kmetov gospodu guberniku domači kaplan g. Poljanec. — Sledila je potem prosta zabava. Ne vemo, komu izmed tistih, ki so nas razveseljevali, bi dali prednost. Kot pravi mojstri so udarjali gg. tamburaši — Biserničani — iz Celovca na svoje glasbenice. Prelep užitek je imelo ljudstvo, katerega se je kar trlo, in ni se moglo dovolj načuditi in radovati nad ubrano slovansko glasbo; kaj tacega še namreč videlo in slišalo ni. In kaj naj porečemo o naših igralcih, ki so nam pripravili s svojo igro toliko veselja. Na občno željo vseh so jo morali ponavljati in igrali so tako dovršeno in premišljeno, da bi delali čast vsakemu odru. Da vas še večkrat vidimo, vrli igralci! Čast vam, stare sablje, čast tudi vam jaki mladeniči, ki ste komaj še prvokrat, pa vendar tako lepo pokazali, kaj zamorejo vaše mladeniške moči. Mladenič, Kuštrov Janez, je bil posebno zgovoren in njegove „Proklete grablje“, ki so najboljše zdravilo za nesramne žablje, so povzročile obilo smeha. — In popeval je mogočni moški zbor škocijanskih mladeničev lepo in ubrano, da so z veseljem poslušali vsi mile narodne in umetne pesmice slovenske. Le tako naprej, pevcimladeniči! Ponosni smete biti na svoje zmožnosti; malokje na kmetih se popeva tako lepo in mило, kakor pri vas. Bil je toraj 26. prosinca za naše in sosedne farane dan poštenega veselja, dan sreče in ne zgine nam tako hitro iz spomina. Ko smo se razhajali, klicali smo si: Na svidenje še večkrat! Glejte, dragi bralci „Mir“-a, tako se nam včasih tukaj v Škocijanu godi! Zdravi! — a —

Krčanje. (Vihar. — Požar.) Vihar dne 16. jan. je pri nas napravil nedogledno škodo. Gozd barona Helldorfa je od tū do Male Svinje popolnoma na tleh, da ni mogoče niti z vozom priti v gozd. Še hujše je pa vihar delal v Št. Lenartu in Golovici. Več kmetom, p. d. Grilu, Heilingerju in drugim, je odneslo gospodarska poslopja s krmom. Položaj ubogih kmetov je obupen, pomoč nujno potrebna. — G. deželni predsednik pl. Fraydenegg si je dne 29. in 30. jan. ogledal veliko škodo, povzročeno po viharju, na Djekšah, v Kneži in pri nas. Upamo, da nam pride vlada na pomoč. — Dne 16. je pogorela hiša p. d. Fanarja do tal. Skedenj so rešili, zgorela pa je vsa hišna oprava in žito.

Kazaze. (Vihar.) Pri nas zadnji vihar ni bil tako hud, kakor se poroča od drugih strani; vendar je pa tudi v našem kraju naredil tuintam kako škodo. Večje škode se je nam pa bati od južnega vremena, katero mu je sledilo. Že prej so bili nižji kraji na njivah polni vode in ledu, zdaj pa stojé tam cela jezera, tako da se je nam nudila priložnost na ledu se drsati, kar se v Kazazah še gotovo ni zgodilo, odkar stojé. Ker pri nas navadno še za potrebo ni dosti vode. Ta led bo pa škodljiv ozimi, kjer je urejena, ker bo žito pozeblo, posebno če bo vigrédi veliko vetrov. Zdj pokriva zopet sneg polja in pota, kar je nam prav, ker tudi pri nas so bila pota gladka, da skoraj nismo mogli kam.

Priblavas. (Žganje med šolarji.) Da so nekateri stariši slepi za srečo svojih otrok, kaže zopet žalosten slučaj, da se je vpijanilo večje število šolarjev. Ker je o tem zvedela višja šolska oblast, je prišla cela reč po žandarmeriji v preiskavo in le malo je manjkalo, da otroci niso prišli v kajho. Kam bomo prišli, ako pojde tako naprej? Zastonj je vsako svarjenje pred morilecem človeške sreče — žganjem. Starejši ljudje nočejo imeti pameti, mladina je pa nima. Do denarja so prišli otroci pri nekem ženitovanju, ker je pri nas — povejmo resnico — grozno neumna navada, da ženin ali nevesta dajeta neko odkupnino — šrango — tudi otrokom. Tako je ta dar (?) otrokom v škodo, kar je navadno tudi odraslim, zakaj pri nas znajo nevesto ali ženina prav pošteno odreti. Saj ni malenkost, če morata dati 50 do 60 kron — za nič! Tudi v drugih krajih imajo enake navade, ali denar se obrne navadno za kak dober namen, pri nas se pa vse zapije. In koliko ljudje pri takih priložnostih pod streho spravijo, o tem rajši molčim, ker bi se menda še papir, na katerega pišem, čudil. Žal, da velja, kakor v mnogih drugih krajih, tudi pri nas, ne vsem sicer, ali mnogim za vrhunec sreče, če pijača po krofu teče. Prihodnjic še o neki drugi taki čudni „sreči“.

Grebini. (Neurje.) Strašna nevihta je dne 15. in 16. januarja pri nas daleč okrog hudo razsajala, ter je veliko škodo na hišah, poslopih in v gozdih povzročila. Na Djekšah, na Kneži, v Krčanjah in na Pustrici je vihar več hiš in poslopij razkril, več gozdov podrl in sadna drevesa izruval. Pogled na gozdove Svinje je strašansko. Drevesa v gozdu, ki se Škofljica imenuje, je vihar

skoraj vse podrl, tako da vse navskriž leži. Kamor pogledaš, je vse polomljeno in hiše poškodovane. Kakor mi je nekdo pravil, vihar v Klostru ni nobene škode napravil, ker je lega v zavetju; pač pa so okna po noči čudno šklepetala, da je bilo človeka groza in strah.

Smihel nad Pliberkom. (Častni občani.) Občinski odbor občine Bistrica pri Pliberku je v svoji seji dne 27. decembra 1901. l. izvolil častnim občanom gg. Vekoslava Legat-a, poslovodjo tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu, dr. Alojzija Krauta, odvetnika v Kamniku, in Antona Svetina, c. kr. notarja v Pliberku. Čestitamo!

Prevalje. (Zopet volitev.) Ugovoru naše stranke zoper bogsegausmili-izid zadnjih občinskih volitev, je okrajno glavarstvo s sporazumljenjem deželne vlade ugodilo. Torej bo nova volitev. Nasprotna, nebodijetrebna-stranka je čudno poparjena. Kaj bo? si v strahu mislijo ter ponujajo — kompromis. Volitev pa bo v soboto dne 15. svečana. Takrat pa le vsi naši na delo za zmago!

Prevalje. (Kup.) Tukajšnja posojilnica je na dražbi kupila Okrogelnikov mlin blizu Guštanja. Mlin ima vode v preobilju ter nikdar ne zamrzne. Za kakih 8000 kron se zopet oddá.

Prevalje. (Naša pošta.) G. urednik, kje — kaj si mislite? — se mi nahajamo? Razglednica oddana — tako vsaj kaže poštni pečat — v Grebinju dne 12. okt. 1901. l. (12. 10. 01.), došla na Prevalje — poštni pečat 12. 10. 01. —, dostavi se stranki dne 27. januarja 1902. leta, torej čez tri mesece in petnajst dnij! Da se to in še marsikaj drugega odpravi, bo že treba podregati na višjem mestu, saj navadne prošnje nič ne izdajo. Posojilnica je v Farski vasi, župnijski urad, šola, in vendar se pisma samo enkrat na dan dostavljajo, samo enkrat iz poštne nabiralnice pobirajo. Kar jezikovne razmere zadene, danes ne omenjam. Povedano pa bodi, da so uradi za stranke, ne pa stranke za urade!

Družba sv. Mohorja na Koroškem leta 1901.

(Konec.)

3. Dekanija Celovec. Celovec 228 (+ 5), Št. Rupert 3 (+ 1), Vetrinj 12 (.), Hodiše 65 (+ 9), Škofiče 40 (.), Otok 25 (+ 6), Poreče 14 (+ 1), Dholica 58 (+ 1), Breza 28 (— 5), Št. Jurje 3 (.), Gospa Sveta 4 (— 1), Tigrče 1 (.).

V celej dekaniji je prirastlo 23 udov. Pohvaliti je treba Hodiše. Da Celovec ni tako nemšk, kakor bi ga radi nekateri imeli, se vidi lepo na tem številu Mohorjanov. In to še davno niso vsi!

4. Dekanija Dobrlavas. Dobrlavas 90 (+ 13), Št. Lipš 57 (+ 3), Žitaravas 45 (— 3), Št. Kancijan 92 (— 8), Kamen 26 (— 2), Mohličje 21 (+ 1), Galicija 31 (+ 1), Opače 17 (— 4), Obirsko 25 (+ 3), Korte 21 (.) Št. Vid 91 (+ 3), Globasnica 48 (+ 14), Jezersko 69 (+ 4), Ravno 30 (+ 5), Šteben pod Juno 22 (— 7), Železna Kapla 151 (— 12), Reberca 45 (— 45).

Devet krajev si je število zvišalo, in sicer prav lepo Globasnica in Dobrlavas. Vsa čast neutrudnim gg. poverjenikom! Sedem župnij je zastalo za lanskim številom. Reberca je izgubila polovico družnikov, a to nikakor ne vsled brezbriznosti, ampak vsled prerane smrti vrlega gospoda komendatorja M. Šervielja. Ako Bog dá, se bo letos gotovo doseglo zopet prejšnje število. Precej udov pogrešamo tudi v Kapli, Št. Kancijanu in Štebnu. Naprej do skupnega števila 100.000 in ne nazaj, nam naj bo geslo!

5. Dekanija Pliberk. Pliberk 201 (+ 13), Šmihel 200 (— 19), Kazaze 43 (.), Vogrče 47 (— 2), Švabek 58 (+ 3), Št. Danijel 41 (— 4), Devica Marija na Jezeru 204 (— 21), Guštanj 54 (— 7), Mižice 96 (.), Črna 106 (— 40), Koprivna 45 (.), Javorje 16 (+ 16), Kotlje 62 (+ 4).

V celej dekaniji je 123 udov manj nego pretečeno leto, in to v šestih župnijah.

6. Dekanija Rožek (Domačale). Domačale 15 (+ 4), Lipa 11 (+ 3), Rožek 68 (— 52!), Št. Jakob v Rožu 102 (— 9), Podgorje 69 (— 8), Št. Ilj 46 (+ 1), Dvor 69 (+ 1), Gozdanje 40 (— 2), Št. Jurje 32 (+ 7), Pečnica 37 (+ 13), Logaves 34 (+ 1), Škočidol 62 (+ 2), Drava 31 (— 2).

V osmih župnijah je skupaj 32 udov več proti prejšnjemu letu in k temu sta precej pripomogla kraja Pečnica in Št. Jurje. Ali nasproti jih je pa v petih farah 73 družnikov manj, tako da ima cela dekanija vsled tega 44 Mohorjanov primanjkljaja v primeri z letom 1900. Da bi bilo letos boljše, mnogo boljše, v to pomozi Bog!

7. Dekanija Spodnji Dravograd. Spod. Dravograd 30 (— 11), Črneče 33 (— 4), Libeliče 77 (+ 24), Suha 34 (— 3), Labod 9 (— 2), Ojstrica 13 (— 4).

Samo Libeliče so prav veselo napredovale, kar je vse hvale vredno. Naj bodo v prihodnje

vsem drugim župnijam v posnemo in v vzgled, kajti vse so več ali manj zaostale. „Surge“: pokonci in naprej, ne pa rakovo pot.

8. **Dekanija Št. Mohor.** Št. Mohor 4 (.), Melviče 28 (.), Št. Štefan na Zili 34 (— 2), Čače 48 (+ 3), Št. Pavel na Zili 22 (+ 1), Ziljska Bistrica 88 (+ 10), Gorje 45 (+ 15), Brdo 29 (— 8), Blače 10 (— 7), Borlje 21 (.), Št. Jurij nad Zilo 72 (+ 11).

Pohvaliti nam je Gorje (+ 15), Št. Jurij (+ 11). Preveč udov sta izgubila kraja Brdo in Blače. Več navdušenja in navduševanja in število bo kmalu višje!

9. **Dekanija Tinje.** Grabstanj 100 (— 2), Št. Peter 18 (— 4), Pokrče 67 (+ 3), Medgorje 30 (— 9), Podgrad 7 (— 1), Radiše 79 (— 6), Podkrnos 29 (+ 1), Žrelec 12 (+ 1), Št. Jakob ob cesti 10 (— 2), Tinje 77 (.), Slov. Šmihel 17 (— 9), Št. Lipš 2 (— 12), Št. Tomaž 22 (— 3), Timenica 12 (— 2), Otmanje 2 (+ 1).

Nič manj nego deset krajev je nazadovalo in sicer prav občutljivo fare: Št. Lipš, Slov. Šmihel in Medgorje. Tinje je jedna najbolj obmejnih dekanij in je vsled tega treba večjega napora, kakor drugod. V fari, v kateri ne bo več Mohorjanov, tudi Slovencev ne bo več!

10. **Dekanija Trbiž.** Žabnice 36 (.), Trbiž 7 (+ 4), Naborjet 1 (+ 1), Rabelj 14 (+ 4), Ovčjas 41 (— 3), Ukve 25 (+ 25), Pontabelj 5 (+ 1), Lipaljas 10 (— 3), Vrata 36 (— 2), Koko 0 (— 2).

Vseh skupaj je 25 družnikov več kot lani, ker so se Ukve zopet ozivilo.

11. **Dekanija Velikovec.** Velikovec 21 (+ 3), Št. Rupert 108 (+ 5), Grebinj 80 (— 2), Šmarjeta 47 (+ 5), Grebinjski Klošter 33 (— 21), Št. Štefan 37 (+ 3), Ovbre 23 (.), Ruda 53 (.), Gorenče 20 (+ 1), Št. Jurij 12 (— 1), Št. Peter na Vašinjah 56 (+ 14), Krčanje 21 (+ 1), Djekše 38 (— 8).

Cela dekanija ima 549 Mohorjanov, to je ravno toliko, kakor prejšnje leto. Kar se jih je v štirih krajih izgubilo, to jih je v sedmih tudi zopet priraslo.

12. **Po raznih dekanijah.** Št. Janž na Mostiču 9 (— 4), Wolfsberg 10 (— 7), Št. Pavel 15 (.), Poitschach 4 (.), Heft 2 (.), Št. Vid na Glini 2 (+ 2), Št. Andraž v lab. dol. in Kamp 2 (+ 1), Visoka Bistrica 0 (— 3), Hohenfeld 0 (— 4), Št. Lenard 0 (— 2), Gradnek 0 (— 2).

Vseh skupaj je tedaj 22 udov manj, kakor leta 1900.; vendar se jih je nabralo Mohorjanov še lepó število 44. Da bi si vsak Slovenec, ki je med Nemci, štel v sveto dolžnost biti ud Mohorjeve družbe, bilo bi v zgoraj navedenih krajih seveda dosti več družnikov. Ali — žalibože!

Končali smo sedaj tudi letos to „oficijelno“ poročilo o stanju Mohorjanov na Koroškem. Pisano je z namenom, da bi služilo pred vsem č. gg. poverjenikom v spodbudo. Ako bodo oni, kakor tudi posamezni Slovenci-Mohorjani po raznih dekanijah in župnijah vsled tega morda začeli tekmovali, češ: letos hočemo doseči višje število kakor naši sosed, potem bo družba na dobrem. Če se to zgodi, sporočili bomo prihodnje leto cenjenim „Mirovim“ bralcem novo poročilo in to z večjim veseljem. V to pomozi Bog in zaščitnik družbe sv. Mohor.

Koroški Ma-te-ma-tiček.

Novičar.

Na Koroškem.

Odlikovanje. Prezvisehni gospod naš knezoškof, ekselencen dr. Jožef Kahn, tajni svetovalec Nj. Veličanstva cesarja, je od papeža imenovan za prestolnega asistenta.

Papež Leo XIII. praznuje prihodnje leto tri jubileje, namreč dijamantni jubilej (šestdesetletnico) kot nadškof (1843—1903), zlati jubilej (petdesetletnico) kot kardinal (1853—1903) in srebrni jubilej (petindvajsetletnico) kot papež (1878 do 1903). — Prezvisehni knezoškof je zaukazal, naj se v proslavo petindvajsetletnice papeževanja Leona XIII. na predvečer njegove izvolitve, t. j. v sredo dné 19. svečana 1902 po večernici v vseh farnih cerkvah zvoní četrt ure z vsemi zvonovi. — Dné 20. svečana 1902 ali prihodnjo nedeljo naj se opravi slovesna služba božja. — Vsi duhovniki morajo od 1. svečana 1902 do 20. svečana 1903 — v mašah dodati molitev za papeža, kedar rubrike to pripuščajo.

Duhovske zadeve. V Ettendorfu je dné 31. jan. umrl tamošnji č. g. župnik Hubert Taurer vitez pl. Galenstein. Pokojnik se je porodil dné 30. jul. 1844 v Celovcu, bil v mašnika posvečen dné 25. julija 1867. N. p. v m. l. — Č. g. dr. Jožef Plattner, župnik v Mičicah, je postal župnik v Weitensfeldu.

Osebné novice. V Železni Kapli je dné 25. jan. umrl tamošnji c. kr. davkar g. Jos. Lendorfer,

star 41 let. — Prestavljen je učitelj g. Ad. Has iz Št. Pavla ob Zili v Čanjče. G. Ferd. Kokail, šolski vodja v Vogrčah, je imenovan za nadučitelja v Blačah. Podučitelj g. Ant. Martinjak je prestavljen iz Orber v Medgorje.

Vojaško novačenje se letos vrši po sledeči vrsti: Meseca marca, in sicer dné 1. Trbiž, 3. Podklošter, 4. do 8. Beljak, 10. Celovec (mesto), 11. in 12. Krka, 13. do 15. Št. Vid, 17. in 18. Breže, 20. in 21. Velikovec, 22. Prevalje, 24. Pliberk, 26. Železna Kapla. — Meseca aprila: Dné 1. Dobrlavas, 3. do 5. Trg, 7. do 9. Celovec (dežela), 10. in 11. Borovlje, 12. Št. Lenart, 14. in 15. Št. Pavel, 16. in 17. Volsberg, 19. Kotiche, 21. in 22. Šmohor, 23. Sovodnje, 24. Milštat, 26. Zgornja Bela, 28. Greifenburg, 29. Kot, 30. Špital.

Drobiž. Celovška elektrarna je dovršena. V nekaterih hišah že gori električna luč in so se prvi poskusi dobro obnesli. — V Maloščah so dobili poštnega sela, ki vsak dan hodi po vaseh Št. Štefan, Dvorec, Goriče in Stari Bekstanj. Med Žrelcem in Celovcem vozi, počenši od 1. februarja, dvakrat na dan poštni voz. — Potres so čutili dné 29. jan. predpoludne v Spodnjem Dravogradu.

Po slovenskih deželah.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela lanskó leto 40.191 kron 40 vin. dohodkov in 39.694 kron 35 vin. stroškov; torej 497 kron 5 vin. dobitka. Skupni proračun potrebščin za l. 1902. znaša 33.837 kron 63 vin. Tem potrebščinam nasproti pa je bilo dné 16. januarja 5817 kron 64 vin. pokritja, torej 28.019 kron 99 vin. primanjkljaja, ki ga bo treba pokriti s prispevki podružnic in rodoljubnih dobrotnikov. Na delo torej znova, za prepotrebno našo šolsko družbo!

Marnberški Slovenci na Štajerskem hočejo že to pomlad zidati slovensko šolo, da preprečijo penemčevanje maraberskega okraja. V ta namen pa potrebujejo podpore od vseh Slovencev. Prosimo tedaj rodoljube, naj po svojih močeh vsaj začetkom izdatno podpirajo krvavo potrebno narodno podjetje! Darove sprejema preč. g. Avgustin Hecl, dekan v Marenbergu. V oklicu, ki nam ga je odbor poslal, čitamo tudi te-le besede, katere naj dobrotniki blagovolé uvaževati: „Da bomo varno napredovali pri stavbi in pri celi šolski napravi, Vas prosimo, da nam blagovolite naznaniti, na katero svoto se od Vaše strani vsako leto lahko zanašamo.“

Rudnik pri sv. Ani pod Ljubelom, kjer kopljejo cinober, se v kratkem opusti. Koncem tekočega meseca ostane le 6 delavcev in namestnik obratnega vodje. Na Dunaju so imeli akcijski rudniške družbe posvetovanje, a sklepanje o likvidaciji se je odložilo, da se morda še najde kak način zboljšanja sedanjih razmer.

Iz slovanskega sveta.

Kako se Poljaki borijo proti ponemčevanju. Znano je, kako težek in obupen je položaj poljskega naroda v Nemčiji. Vsa sredstva, katera ima nemška država na razpolago, se rabijo za vničenje Poljakov. V tem težkem položaju brani se poljski narod, kolikor more, da ga nemški moloh ne pogoltne. Kako se Poljaki branijo, razvidi se iz glavnih skupščin poljskih gospodarskih in obrtnijskih društev v vzhodni Prusiji. Kakor vse ostale poljske organizacije, tako so tudi ona društva ustanovljena strogo po postavi in pri delovanju imajo zmirom pred očmi koristi poljskega naroda in obrambo proti nemškim gospodarskim naskokom. — Leta 1870. je bilo poljskih obrtnijskih društev v vzhodni Nemčiji okrog 43, danes jih je že 126. Hranilne vloge so znašale 1870. l. 3·7 milijonov mark, danes znašajo 51·6 milijonov. Rezervni fond, kateri so l. 1873. znašali 75.000 mark, danes znašajo 2·9 mil. Ves ta-le denar se rabi zato, da se pomaga poljskim rokodelcem in obrtnikom, da morejo konkurirati z nemškimi.

Novo slovaško slovstveno podjetje. Ni dvomiti, da bi bili Slovaki svobodni, in v gmotnem oziru bi se jim tudi boljše godilo, ako bi imeli politično in strokovno omikano ljudstvo. Zakaj samo omikano ljudstvo more doseči politične svobode in gmotnega blagostanja. Nov korak k omikanju slovaškega ljudstva je novo podjetje slovaške mladine, ki je začela izdajati „Zabavne a poučne kniezky“. Naročniki dobivajo za 1 krono 4 knjige s podobami. Vsebina knjig je zabavna in poučna. Slovaška mladina hoče s tem podjetjem napraviti poskušnjo, ali bi se ne dalo tudi na Slovaškem ustanoviti enako društvo, kakor je naša družba sv. Mohorja in hrvatsko društvo svetega Jeronima. Bog daj srečo!

Ponemčevanje Bukovine. Tudi Bukovina se je začela v zadnjem času marljivo ponemčevati, četudi pred cesarjem Jožefom II. ni bilo v ti deželici niti enega Nemca! Kakor piše „Przedświt“, smatra novi geometer v Černovicah Eicheneck poljski odgovor za uradno razžalitev; ni treba opomniti, da je Eicheneck Nemeč, ki ne zna niti rusinski niti poljski. V Storožincu uraduje kot župan

neki Rietschl, ki zna samo nemški, in zato ga rusinsko ljudstvo imenuje „nemi župan“. Bilo bi to smešno, ako bi ne bilo tako žalostno; žalostno zbog tega, da je v avstrijski državi kaj takega možno. Vlada pošilja v Bukovino Nemce iz Češkega, Tirolskega, Štajerskega itd. in s tem podpira v tej itak že raznojezični deželici nemški živelj, ki je tam bil dozdej, ako odračunimo Žide, v veliki manjšini.

Srbski dobrotniki. Draginja, vdova po Stanojlu Petroviću, katera je pred nedavnim umrla, zapustila je 200.000 dinarjev za vzdrževanje revnih srbskih bogoslovcev. Kakor se zdaj iz Belgrada poroča, je nedavno umrl Nikola Radajković, prejšnji belgradski trgovec, in volil v oporoki 700.000 dinarjev v podporo revnim srbskim trgovcem.

Enako društvo kakor je družba sv. Mohorja, imajo tudi Rusini. Imenuje se „Občestvo imeni Mih. Kačkovskeho“. Deluje med Rusini že 27 let in izdaja mesečno cene poučne in zabavne knjige. Galicijski in ogerski Rusini so bili pred 30. leti v duševnem in gmotnem oziru na zelo nizki stopinji. V tej žalostni dōbi Miha Kačkovski, sodnik v Somboru, ni jedel, ni pil, varčeval je krajcar h krajcarju in vse, kar je imel, dal je za „rumunske knjige in časnike“ piše njegov življenjepisec. Pred svojo smrtjo je izročil 60.000 gld., vse, kar je bil prihranil, rusinskim rodoljubom, ki so ustanovili društvo, ki nosi naslov ustanovitelja. Od obresti le-te glavnice se izdajajo cene knjižice za ljudstvo, podpirajo se rusinski uredniki in pisatelji. Društvo ima 6000 udov in je že ustanovilo 125 bralnih društev in 21 podružnic v raznih rusinskih občinah. Geslo društva je: Moli, delaj, uči se in bodi trezen!

Ruski milijonar-meni. V samostanu svetega Andreja na Atonski gori je umrl pred kratkim časom ruski milijonar in posestnik zlatih rudokopov, I. Sibirjakov kot menih v 40. letu svoje starosti. Sibirjakov je bil zanimiv pojav v modernem ruskem življenju. Sibirjakov je vse svoje premoženje volil v povzdigo blagostanja in omike na Ruskem. V Tomsku je ustanovil vseučilišče in vzhodno-sibirsko zemljepisno društvo, v Petrogradu pa anatomičen zavod itd. Kot dobrotnik je storil rajni Sibirjakov veliko dobrega. Ni delil tisočakov, ampak kar cele milijone. Preteklega leta je daroval delavcem v svojih sibirskih rudokopih milijon rubljev. A vse to ni zadovoljilo njegove duše; zato je vstopil v atonski samostan, kjer je do svoje smrti živel kot navaden menih. V oporoki je zapustil čez 30 milijonov rubljev v razne dobrodolne namene. Čast komur čast!

Narodni prenapetneži. Mažarski, prav za prav mažaronski, učitelji trnavskega okraja so iz svojega društva izbaenili vse one slovaške učitelje, ki so pri volitvah v državni zbor glasovali za slovaškega kandidata, Martina Kolára (sedaj poslanca). Svoj junaški čin so utemeljevali tako-le: „Duhovnik in učitelj, kateri se zglašči k slovaški narodnosti, ne more biti iskren in sposoben učitelj ljubezni do domovine in občinskih dolžnosti v šoli niti v cerkvi.“ Žalostno je, da morajo slovaški stariši takim učiteljem zaupati svoje otroke!

Križem sveta.

Avstro-ruska zveza. Ruski vladni krogi nagovarjajo avstro-ogersko vlado, da naj sklene z Rusijo trgovinsko zvezo kot protitežje proti novemu nemškemu carinskemu tarifu. Rusija je voljna dovoliti našemu cesarstvu mnoge ugodnosti v zadevi izvoza industrijskih izdelkov, nasproti pa bi Avstro-Ogerska morala dovoliti kajpada nekatere ugodnosti v zadevi izvoza ruskega žita. Izrecno pa se poudarja pri pogajanjih, ki so se sedaj že resno pričela, da ta zveza nima nikakega političkega pomena, marveč le namen, varovati gospodarske koristi. — Naš prestolonaslednik Fran Ferdinand potuje dné 7. svečana v Petrograd, kjer se pokloni ruskemu caru, ki ga je imenoval za ruskega generala. Potovanje bode trajalo osem dni in je zelo velikega pomena. Listi se obširno bavijo s tem potovanjem.

Državni zbor se je zopet sešel v torek dné 4. febr. V proračunskem odseku je posl. Robič opozarjal na spodnje-štajerske razmere, kjer pri raznih uradih nastavljajo uradnike, nevesče slovensčine. — Finančnega ministra bi skoro vrgle mitnice. V proračunskem odseku je predlagal kmetski poslanec Šrafel, naj se denar od mitnic dovoli finančnemu ministru samo za šest mesecev, potem pa se naj mitnice odpravijo. Večina poslancev je bila voljna za to glasovati. To je uvidel minister, za to je vstal in jih rotil, naj tega ne storijo, ker to bi bila njemu nezaupnica in on bi moral odstopiti. Poslanci so se dali omečhati in glasovali so, kakor je minister hotel. Taki so avstrijski poslanci! Kmetje se ne bi jokali za sedanjim finančnim ministrom, ki je imel za železnice in kanale pripravljenih 800 milijonov, za kmetske potrebe pa le štiri milijone! — Obširne so bile razprave o šolah, ker Nemci so ob tej priliki zopet pokazali

vso svojo nestrpnost do Slovanov. Pri razpravi o ljudskih šolah se je poslanec Povše oglasil tudi za nas koroške Slovence in pojasnil krivice, ki se nam godé, ter opozoril na šolski boj v Št. Jakobu v Rožu. Poslanec dr. Artur Lemisch je ponavljal stare kvante zagriženih naših nasprotnikov, da so koroški „Slovenci“ s sedanji šolami — zadovoljni! Dr. Lemisch pač nima nobene pravice, karkoli govoriti v imenu nas Slovencev! O celi zadevi govorimo obširneje prihodnjič.

Vojska v južni Afriki. Angleški minister Chamberlain je v svojem zadnjem govoru v spodnji zbornici poudarjal, kako človekoljubno (??) se vojskuje Anglija v Južni Afriki. Koliko je na tem resnice, dokazuje to, da v koncentracijskih taborih umrje od vsakih štirih oseb v enem letu jedna, in da je v zadnji polovici lanskega leta umrlo 12.265 burških otrok. — Došla je novica, da se je pred enim mesecem angleški general Carrington z vsemi svojimi vojaki v Natalu moral udati burskemu poveljniku Delareyu, zapadno od Pretorije. O tem porazu niso Angleži nič poročali. Burski vodja Wessel je v Kaplandiji zajel 50 Angležev. Lansko leto so poslali Angleži na bojišče nič manj kakor 81.000 mož in 129.000 konj. — Burski poveljnik Beyers je udril 22. jan. v angleško koncentracijsko taborišče ter vzel s seboj veliko število tam zaprtih Burov. Angleži so vjeli burskega generala Ben Viljoena, kar bode po mnenju Angležev na Bure, stoječe severno železnice, jako slabo vplivalo. Angleški polkovnik Wilson je pri Strydonu vjel 20 Burov; ker so pa Wilsona drugi dan Buri napadli, so mu ušli vsi vjetniki. Zdad se je izvedelo o novem velikem porazu Angležev na sveti večer, o katerem pa je Kitchener molčal. Generala Carringtona sta namreč burska poveljnika Delarey in Kemp obkolila ter vjela z vsemi častniki in celim bataljonom. Angleška vlada je predložila potreščino 5 milijonov funtov šterlingov kot dodatni kredit v pokritje vojnih stroškov. Angleški parnik, ki je odplul o Božiču iz Reke z 900 ogerskimi konji, namenjenimi na bojišče, se je potopil. Na ladiji je bilo tudi štirideset oseb.

Tržne cene.

V Celovecu, dné 30. januarja 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	10	86	13	57	— bik
rž . . .	9	24	11	55	— pitane vole
ječmen . . .	—	—	—	—	18 vprežnih volov
oves . . .	5	38	6	72	2 junca
turšica . . .	6	65	8	31	65 krav
pšeno . . .	14	—	17	50	9 telic
fižol . . .	—	—	—	—	90 pitanih svinj
krompir . . .	2	20	3	58	36 prascev
leča . . .	—	—	—	—	
ajda . . .	6	65	8	31	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 290 K do — K, krave po 130 K do 270 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K — v do 6 K 60 v, kisló seno po 4 K 60 v do 6 K — v, slama po 4 K — v do 4 K 40 v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dné 29. januarja. Prignali so: 154 volov, 68 krav, 8 telic. Cena za pitano živino 62 do 64 kron, za vprežno živino 56 do 60 kron za meterski cent žive vage. 62 ovac, 42 zaklanih svinj. Promet je bil dober.

Vabila.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Rožek in okolico napravi na pustno nedeljo dné 9. svečana veselico v „Narodnem domu“ v Št. Jakobu v Rožu. Na vsoporedu je šaloigra „Kmet Herod“ in prosta zabava, pri kateri sodeluje slavno tamburaško društvo „Bisernica“ iz Celovca. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Hranilnica in posojilnica v Velikovecu sklicuje na dan 12. februarja t. l., to je na pepelnico, ob 1. uri popoldne v svojo pisarno izvanredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. potrditev kupne pogodbe; 2. prememba pravil (paragraf 2.). Ako ob 1. uri popoldne ne bode zbrano zadostno število zadržnikov, vrši se ob 2. uri popoldne istega dné drugi izvanredni občni zbor brez ozira na število navzočih zadržnikov. Odbor.

Hranilnica in posojilnica v Tinjah napravi svoj letni občni zbor dné 16. svečana t. l. ob 4. uri popoldne pri Bužljeju v Vabni vasi po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo o delovanju posojilnice l. 1901. 2. Sklep o čistem dobičku. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi načelníštvo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Lenart pri sedmih studencih in okolico bo imela svoj letni občni zbor na prvo postno nedeljo, t. j. dné 16. februarja 1902 ob 4. uri popoldne pri Majriču v Št. Lenartu s sledečim vsopredom: 1. Odozbravanje letnega računa. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev odbora. 4. Razni nasveti. Vse zadržnike k udeležbi prijazno vabi odbor.

Loterijske številke od 1. februarja 1902.

Gradec	79	22	50	53	70
Dunaj	63	86	44	37	57

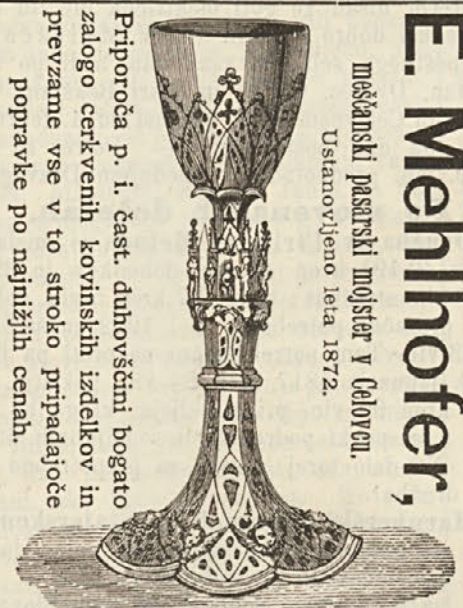
NAZNANILA.

Slama!

Prodá se okrog 100 meterskih centov slame. Več se izvé v farovžu na Radišah, pošta Žrelec (Ebenthal) na Koroškem.

Kovačnica

s kuhinjo in dvema sobama, na lepem kraju pri farni cerkvi v Domačalah in ob občinskem potu ležeča, se dá za več let v najem. Več pové Janez Šturm p. d. Nemeec v Hovčah, pošta in železniška postaja Podravlje (Föderlach) na Koroškem.

E. Meinhofner,

mešarski pasarski mojster v Celovecu.

Ustanovljeno leta 1872.

Priporočá p. i. čast. duhovščini bogato zalogo cerkvenih kovinskih izdelkov in prevzame vse v to stroko pripadajoče popravke po najnižjih cenah.

V najem se dá

pod ugodnimi pogoji

gostilna v Velikovecu

z lepimi sobami za goste in tujce, z mesnico in z lepima hlevoma. Tam bode uradovala posojilnica s prometom okroglih 400 tisoč kron in gospodarska zadruga s 400 zadržniki. Oglasiti se je do 28. februarja 1902 pri hranilnici in posojilnici v Velikovecu na Koroškem.

Jako važno

za boleajoče na želodcu!

Pomanjkanje teka, bolečine in slabost želodca, slabost ter glavobol vsled slabega prebavljanja, slabo prebavljanje itd. odstranjujejo takoj znane

Brady-eve (marijinoceljske) želodčne kapljice.

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Na tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Jedna steklenica z navodilom 40 kr., dvojna steklenica 70 kr. Glavni razpošiljatelj: C. Brady, lekarna „Hogerskemu kralju“, Dunaj I.

Pred ponaredbami se svári. Prave marijinoceljske želodčne kapljice morajo imeti varstveno znamko in podpis: *C. Brady*

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporočá za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Kot prava
dobrota
in potreba za vsako družino se izkazuje vsak dan bolj uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to tečno in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega nadedmestila za zrnato kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvornih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp«. Odprto odtehtana ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.